

*Державні та громадські соціальні служби:
особливості роботи та їх взаємодія*

Ольга Матрос

*канд. пед. наук, викладач кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи*

*Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, м. Умань*

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ СЛУЖБИ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ

Актуальність проблеми. На сьогоднішній день правопорушення серед неповнолітніх являється домінуючою серед вчинених всіх правопорушень взагалі. Одним із основних факторів правопорушень серед неповнолітніх є сім'я, у якій виховуються майбутні правопорушники. Це такий тип сімей, де дітям ще з дитячого віку приділяють недостатньо уваги, закривають очі на їх погану поведінку, безвідповідальне ставлення до оточуючого світу та людей, заохочують їх розбещеність та примхи, сприяють набуттю ними поганих звичок. Набуття всіх цих якостей надалі може стати образом життя, що неухильно приведе таку людину на шлях правопорушень та злочинів. Тому робота із такими дітьми та сім'ями є пріоритетною для служби ювенальної превенції.

Мета статті – висвітлити особливості роботи служби ювенальної превенції серед неповнолітніх після реформи.

Виклад основного матеріалу. У новопеченому Законі України про «Національну поліцію» від 02.07.2015 року у розділі IV, статті 23, зазначено основні повноваження поліції, зокрема у підпункті 17 визначено, що у межах своєї компетенції, визначеної законом, здійснює контроль за дотриманням вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо опіки, піклування над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, вживає заходів щодо запобігання дитячій бездоглядності, правопорушення серед дітей, а також соціального патронажу щодо дітей, які відбували покарання у виді позбавлення волі [1].

Але на жаль інспектори служби ювенальної превенції керуються та виконують покладені на них завдання «застарілим» наказом Міністерства внутрішніх справ «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей» від 19.12.2012 року № 1176. У цій Інструкції в розділі III «Заходи з профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень серед дітей та вжиття заходів щодо недопущення рецидивної злочинності серед дітей» загалом йде мова про заходи з профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень, які поділяються на загальні (здійснюються на території обслуговування в навчальних закладах та за місцем проживання дітей) та індивідуальні [2].

З метою попередження вчинення дітьми адміністративних і кримінальних правопорушень підрозділи кримінальної міліції у справах дітей (далі – КМСД) самостійно або разом з відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування здійснюють такі заходи загальної профілактики: виявляють причини й умови, що призводять до вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень дітьми, уживають організаційних і практичних заходів для їх усунення; проводять зустрічі з адміністрацією навчальних закладів та представниками батьківських комітетів; проводять у навчальних закладах лекції та практичні заняття, спрямовані на формування в дітей правосвідомої поведінки, навичок до здорового способу життя [2].

Заходи індивідуальної профілактики здійснюються працівником КМСД щодо конкретної дитини з метою попередження вчинення нею адміністративних та кримінальних правопорушень.

Заходи індивідуальної профілактики спрямовані на особистість дитини, середовище, яке її формує, а також на умови, обставини та ситуації, що призводять до вчинення дитиною адміністративних і кримінальних правопорушень.

Працівники підрозділів КМСД здійснюють такі заходи індивідуальної профілактики: проводять ознайомлювальні, попереджувальні та виховні

бесіди з дитиною за місцем проживання, навчання, роботи; проводять ознайомлювальні, попереджувальні бесіди з батьками дитини, її законними представниками, членами сім'ї з метою усунення причин і умов, які спонукали до вчинення адміністративного чи кримінального правопорушення; складають план заходів з індивідуальної профілактики на основі вивчення матеріалів характеристик, індивідуально-психологічних особливостей дитини; відповідно до компетенції організують надання допомоги дитині у вирішенні питань, що пов'язані з працевлаштуванням, організацією дозвілля, установами соціально корисних контактів, вибором життєвих цілей, а також залучення дитини до соціально корисних занять трудового, спортивного, творчого, самодіяльного характеру; відвідують за місцем проживання дитину для з'ясування умов проживання, а також чинників, які можуть негативно впливати на неї та спонукати до вчинення адміністративних і кримінальних правопорушень; сприяють у вирішенні соціальних проблем дитини, у тому числі конфліктних ситуацій у сім'ї, зокрема щодо батьків, законних представників, які не займаються вихованням дітей чи вчиняють стосовно них насильство в сім'ї, застосовують заходи впливу згідно із законодавством, ініціюють перед службами у справах дітей, відділами охорони здоров'я місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування питання щодо направлення дитини до відповідного закладу для надання необхідної медичної, психологічної допомоги [2].

Висновки. Отже, створення Національної поліції, запровадження нового обмундирування для новоспечених «полісменів» не міняє самої суті роботи працівників служби, адже вони так і продовжують працювати за старими наказами та законами, які видавалися та перевидавалися ще з початку століття. По суті працівники служби працюють за «старими механізмами» і нова реформа внутрішніх справ не призвела до започаткування та запровадження нових, сучасних та потрібних методів роботи, ефективної профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень серед дітей.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про Національну поліцію» // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015. – № 40-41. – 379 с.
2. Наказ Міністерства внутрішніх справ «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей» // Міністерство внутрішніх справ України. – 2012. – № 1176. – 18 с.